

# Renginyš, skirtas žurnalo „Slauga. Mokslas ir praktika“ 20-mečiui

*Janina Valančiūtė*

*Lietuvos medicinos biblioteka*

Artėjant Tarptautinei slaugytojo dienai, gegužės 10-ąją, Lietuvos medicinos bibliotekoje vyko renginyš „Žurnalui „Slauga. Mokslas ir praktika“ – 20. Slaugytojo profesijos portretas nuo gailėstingosios sesers iki slaugos daktaro, slaugytojo mokslininko“. Susirinkusiuosius pasveikino Lietuvos medicinos bibliotekos direktorės pavaduotoja Laima Valbasienė.

Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centro (toliau – Kompetencijų centro) direktoriaus pavaduotojo Raimondo Natkos pranešimas sugrąžino prie slaugos ištakų – į XIX a. pabaigą, Vidurio Italiją, Florenciją, kur gimė šiuolaikinės slaugytojo profesijos pradininkė, medicinos sesuo Florencija Naitingeil (Florence Nightingale, 1820 05 12–1910 08 13).

Kompetencijų centro Tarptautinio bendradarbiavimo ir viešųjų ryšių skyriaus vedėja Loreta Gudeliėnė-Gudelevičienė apžvelgė žurnalo ištakas. Lietuvoje pirmasis žurnalas slaugytojams lietuvių kalba „Lietuvos sesuo“ (atsakingoji redaktorė Ona Bakšytė, redaktorius Juozas Beleckas) pradėtas leisti 1930 m. 1931 m. jis pervadintas „Gailėstingąja seserimi“ (redaktorė Kristina Grinienė). Išėjus pirmajam numeriui iki 1938 m. leidyba buvo nutrūkusi. Tik 1938 m. Raudonojo kryžiaus Gailėstingųjų seserų draugovė vėl pradėjo leisti žurnalą „Gailėstingoji sesuo“ (redaktorė Bronė Gustaitienė). Išleisti trys žurnalo numeriai. Pokario metais iki 1997 m. specializuotų periodinių žurnalų slaugytojams nebuvo. Naują slaugos specialistams skirtų leidinių etapą pradėjo laikraštis „Šalpusnis“. Mintis įkurti tokį leidinį kilo Loretai Gudeliėnei-Gudelevičienei ir Linai Skaburskaitei (Pakamorienei), kuri ir tapo pirmąja redaktore, skrendant lėktuvu iš vienos konferencijos. Jų idėja sulaukė Slaugos darbuotojų tobulinimosi ir specializacijos centro vadovo Juozo Ruolios pritarimo. Taigi, 1997 m. pasirodė pirmasis slaugos specialistams skirtas leidinio „Šalpusnis“ numeris.

Redaktorės Gražinos Paukštienės vadovavimo žurnalui laikais (2000–2004 m.) buvo sudaryta redakcinė kolegija. Redaktorė prisiminė, kaip kartu su Loreta Gudeliėne-Gudelevičiene darydamos reportažus apkeliavo visas Lietuvos gydymo įstaigas, visas ligonines. Pasirodė spalvoti žurnalo numeriai.

Prisiminimais pasidalijo profesorė Danutė Kalibaitienė, kuri dažnai ateidavo į Centrą. Pasak profesorės, Centro vadovas ir Loreta Gudeliėnė-Gudelevičienė buvo dideli leidinio entuziastai, gyveno jo rūpesčiais. Profesorė pagyrė žurnalą už įvairiapusiškumą. Sveikatos apsaugos ministerijos vyriausioji specialistė Nijolė Bielinienė taip pat atrado sąsają su žurnalu. Ji pradėjo dirbti ministerijoje tais pačiais metais, kai pradėjo eiti leidinyš, ir aktyviai bendradarbiavo. Jubilėjaus proga Nijolė Bielinienė padovanojo redakcijai žvakidę kaip Florencijos Naitingeil lempos simbolį. Renginio vedėja Loreta Gudeliėnė-Gudelevičienė pakvietė dalyvius prisiminti nusipelnusius žurnalo žmones – redaktorių Rytį Mankų (redaktoriumi dirbo 2005 m.) ir leidinio kalbos stilistę Almą Karosaitę, kurių nebėra tarp mūsų.

Į renginį iš Druskininkų atvyko redaktorė Elvyra Laučiuvienė, kuri leidinį redagavo 2005–2007 m. Šiltai ir jaukiai skambėjo nuoširdus dabartinės redaktorės Terėsės Gužauskienės (nuo 2007 m.) nuotolinis sveikinimas. Žurnalo leidėjus sveikino gydymo įstaigų atstovai. Džiaugėsi, kad yra toks leidinyš, linkėjo ir toliau būti ta gera žinute, kuri visada laukiama.

Žurnalo 20-mečiui skirtą parodą pristatė Medicinos bibliotekos Informacijos skyriaus vedėja Regina Vaišvilienė. Biblioteka su Kompetencijų centru ir žurnalu „Slauga. Mokslas ir praktika“ taip pat glaudžiai bendradarbiauja. Čia vyko jau keletas slaugytojams skirtų renginių.

Renginyje koncertavo Vilniaus Balio Dvariono dešimtmės muzikos mokyklos fleitų orkestras. Jo vadovas Marius Pupkovas pasveikinęs slaugos specialistus ir žurnalo leidėjus priminė, kad gydytojai gydo kūnus, o menas žmogaus sielą. Šventinę nuotaiką sukūrė praėjusio XIX a. 20–30 dešimtmečio medicinos seserų, kaip tuomet vadino slaugytojas, apranga pasidabinusi renginio vedėja Loreta Gudeliėnė-Gudelevičienė. Suteikti pagalbą buvo pasirengę greitosios pagalbos sanitaras ir šių dienų farmacijos specialistas. Susirinkusieji vaišinosi fitoterapeuto Juozo Ruolios vaistažolių arbata.

*Žurnalo „Slauga. Mokslas ir praktika“ 20-mečiui skirta paroda Medicinos bibliotekoje veiks iki birželio 9 d. Kviečiame apsilankyti.*

Renginio akimirkas užfiksavo Michailas Aizenas ir Žydrūnas Lymantas



*Gerbiamos kolegės,*

*Kiekviena diena – tai neįkainojama mums duota dovana, tad dėkingai priimkime ją ir mokėkime vertinti kasdienybės teikiamus džiaugsmus, o sunkumus laikykime išbandymu, iššūkiu, jėgų ir ištvėrės patikrinimu.*

*Linkime Jums didelės profesinės sėkmės, draugiškų kolegų ir jautrių žmogiškų santykių. Tegu Jūsų niekada neaplanko vienatvės jausmas, būti reikalingoms – laimės ir gyvenimo prasmės sąlyga.*

*Jubiliejinio gimtadienio proga sveikiname*  
*Rūtą Navickienę, Klaipėdos sveikatos priežiūros centro gydytoją odontologę*  
*Galiną Sipatrovą, Klaipėdos vaikų ligoninės gydytoją*  
*Ritą Dajorienę, Palangos reabilitacijos ligoninės masažuotoją*  
*Laimą Milinskiene, VŠĮ Respublikinės Panevėžio ligoninės Vaikų*  
*intensyvios terapijos skyriaus slaugytoją*  
*Ingą Mažyliene, VŠĮ Respublikinės Panevėžio ligoninės Intensyvios terapijos ir*  
*reanimacijos skyriaus vyresniąją slaugytoją*  
*Dianą Žilytę, VŠĮ Respublikinės Panevėžio ligoninės Mikrobiologijos*  
*laboratorijos medicinos mikrobiologę*  
*Renatą Šturiene, VŠĮ Šeškinės poliklinikos direktoriaus pavaduotoją slaugai*